

הלכות ציצית – ב

אופני העטיפה בציצית

ברכות ס, ב
כי מעטף בציצית, לימא ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית.

שוע"ר סי' ח

ה יש אומרים, מדתקנו חז"ל לברך להתעטף בציצית, מכלל דהמצוה היא להתעטף דוקא, וכל עטיפה שאינה כעטיפת הישמעאלים אינה נקראת עטיפה אלא לבישה, ולכן צריך להתעטף בטליתו כעטיפת הישמעאלים, דהיינו לכסות הראש עם הפנים עד גומות שבלחי למטה מפיו. ולדבריהם טליתות קטנות שלנו שאין בהם עטיפת הראש פטורים מציצית לגמרי.

ו אבל יש אומרים, שכל כסות של ד' כנפות אע"פ שאין בה עיטוף חייבת בציצית, שהרי נאמר בתורה על כנפי בגדיהם, וכל מלבוש ובגד במשמע, והעיטוף אין לו אפילו רמז בתורה כלל. ומה שתקנו חכמים לברך להתעטף בציצית, היינו לפי שהיה מנהגם לעטוף ראשם בטליתם. ואף בימיהם לא היו מתעטפין כעטיפת הישמעאלים אלא כדרך בני אדם שמתעטפין בכסותם ועוסקין במלאכתם פעם בכיסוי הראש ופעם בגילוי הראש, לכן אף אנחנו, אף שאנו מברכין להתעטף בציצית אין אנו צריכין יותר.

והלכה כסברא הב'. ומכל מקום כדי לקיים מצות ציצית מן המובחר, נכון הדבר להתעטף כעטיפת הישמעאלים בשעת ברכה ויעמוד כך כדי הילוך ד' אמות, ובזה יוצא אף לסברא הראשונה, דעיקר הקפידא היא בשעת לבישה, דהא אם היה רוצה היה מסירה ממנו לגמרי אחר כך.

ז וכן יעשה בטליתות קטנים שלנו, אע"פ דקיימא לן דיוצאין בה ידי חובת ציצית אע"פ שאין בהם עיטוף, מכל מקום כדי לצאת לדברי הכל, אם רוצה לברך להתעטף בציצית, טוב שיניח הטלית קטן על ראשו ורוחב הטלית יהיה לקומתו, שכן הוא דרך העיטוף, ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ד' אמות, ואחר כך ימשכנו מעל ראשו וילבשנו. ודוקא בבגד שעושין כעין חתיכה אחת מרובעת ובית הצואר באמצע, ואם כן כשמתעטף בארכי [סביב] ראשו ורחב גופו כמו שנתבאר דזהו דוקא מיקרי עטוף ... אבל ... לכן ילבשנו כדרכו ולא יתעטף בו כלל על ראשו, ולא יברך עליו להתעטף בציצית, אלא יברך אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ציצית.

י יש נוהגין לשום צד ימין על כתף שמאל, כדי שיהיה מסובב במצות.

שוע"ר סי' יח

ג מי שהיה לבוש טלית גדול מבעוד יום, צריך לפושטו מעליו כשמתחילין ברכו, מאחר דעכשיו אין לובשים את הטלית אלא לשם מצות ציצית, ואם יהיה עליו הטלית בלילה, יהיה נראה כאילו הוא סובר דלילה זמן ציצית הוא.

פסקי הסדור הלכות ציצית

ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת ישמעאלים ... (ואין צריך לכסות ראשו עד פיו), ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ארבע אמות אחר הברכה.

ספר המנהגים – חב"ד ע' 3

בעטיפת טלית גדול אין צריך לכסות ראשו עד פיו, אבל נוהגין לכסות בחלקו העליון של הטלית גדול גם העינים.

ספר המנהגים – חב"ד ע' 59

אחרי נעילה ... תפלת מעריב והבדלה, בקיטעל וטלית, אבל בכובע (ולא ביאמולקע) והטלית על הכתפים.

אגרות קודש ח"ג אגרת ד'תצג

ובמה שיש מקשים שאיך אפשר שעטיפת הישמעאלים תהי' באופן שהעינים מכוסים, דאי אפשר להליכה באופן כזה. כמדומה שאפילו בימינו כמה מהישמעאלים הולכים כזה בכמה מדינות – בשביל להגן על עיניהם מהחול שבאוויר הבא מרוחות בלתי מצויות, ואפילו רוח מצוי, ורואים הנעשים מתחת וגם במרחק איזה אמות – כיון ש[ה]טלית תלוי באופן חפשי ולא חבוש על העינים, והוא על דרך ההנהגה שלא להביט מחוץ לד' אמות. מנהגנו, ע"פ הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר, בעת העטיפה לכסות בחלקו העליון של הטלית גדול גם העינים, אבל אין מכסין עד הפה).

אגרות קודש חט"ז אגרת ו'מה

כבר פסקו, בלאו הכי, אשר הלוש טלית גדול – בעת ברכתו עליו יכוון לפטור את הטלית קטן, ועל זה סומך אפילו ביש בו שיעור.